

udformet, så der var fastsat øvre procentgrænser for den samlede indeholdelse vedr. skatterestancer og A-skat, og som udgjorde 30 pct. af lønudbetalingen for sambeskattede ægtefæller og 45 pct. af lønudbetalingen for andre skatteydere. Udformningen af reglerne betød imidlertid, at den løbende A-skat i en del tilfælde ville blive af en sådan størrelse, at skattemyndighederne var afskåret fra at foretage lønindeholdelse for skatterestancer. Reglerne blev derfor ændret allerede inden kildeskattelovens ikrafttrædelse, således at begrænsningen i lønindeholdelse for restancer i stedet skete ved, at der højst kunne tilbageholdes 15 pct. af lønudbetalingen efter fradrag af den løbende A-skat (nettolønnen). Procentgrænsen gjaldt for såvel gifte som enlige, jf. lovforslag nr. 76 fremsat den 14. november 1968 af finansministeren.

Kildeskattelovens overgrænse på 15 pct. for lønindeholdelse forblev uændret indtil 1991, hvor den daværende regering gennemførte den såkaldte restancepakke. Restancepakken indebærer bl.a., at en lang række statslige fordringer fremover skulle inddrives af Hypotekbanken, at der blev etableret flere hjemler til lønindeholdelse for offentlige fordringer, og der blev gennemført lovændringer med henblik på at forbedre restancesituationen på skatteområdet, jf. lovforslag L 169 fremsat 25. april 1991 og L 172 fremsat 25. april 1991.

På skatteområdet blev det foreslået, at overgrænsen for lønindeholdelse blev forhøjet til 20 pct. med henblik på at opnå et større provenu fra lønindeholdelse. Gennem et ændringsforslag fik reglerne deres nuværende affattelse. Ændringsforslaget gik ud på, at man ved pålæg om lønindeholdelse skal respektere reglerne i retsplejeloven om transgbeneficiet på linie med det, der gælder ved andre inddrivelseskridt. Det blev samtidig præciseret, at der ved indeholdelse med mere end 15 pct. i hvert enkelt tilfælde skal være sikre oplysninger om, at der overlades skyldneren de nødvendige midler.

Af bemærkningerne til ændringsforslaget fremgår det, at det ved anvendelsen af overgrænsen på 15 pct. efter den hidtidige praksis blev antaget, at den i vidt omfang sikrede, at reglerne om transgbeneficiet blev overholdt, når det drejede sig om erhvervsaktive lønmodtagere, og når myndighederne ikke havde konkrete holdepunkter for at antage andet. I andre tilfælde – f.eks. pensionister og for skyldnere, hvor en aftale om frivillig afdragsvis betaling misligholdes – skete det i højere grad, at lønindeholdelsen blev iværksat efter en konkret vurdering af den enkelte skyldners betalingssevne.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det ville betyde en meget stor administrativ byrde, hvis man i alle tilfælde skulle søge direkte oplysninger fra den pågældende skatteyder, før en lønindeholdelse kunne iværksættes. En meget stor del af skyldnerne reagerer erfaringsmæssigt ikke på henvendelse fra skattemyndighederne. I praksis er disse derfor henvist til at søge oplysning om skyldnerens økonomiske situation i de allerede foreliggende oplysninger, f.eks. oplysninger fra seneste selvangivelse eller fra en frivillig forskudsregistrering. Gennem ændringsforslaget blev det gjort til en betingelse for at iværksætte lønindeholdelse med mere end 15 pct., at de foreliggende oplysninger entydigt peger i retning af, at lønindeholdelsen kan ske, uden at skyldneren fratages det nødvendige til eget og familiens underhold. Ændringsforslaget opstillede derimod ikke tilsvarende krav om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, hvis lønindeholdelsen ikke overstiger 15 pct., men det er fortsat en forudsætning for lønindeholdelse, at reglerne om transgbeneficiet respekteres.

Det er således et væsentligt led i forbindelse med behandlingen af en sag om lønindeholdelse, at der skal foretages en vurdering af skyldnerens betalingssevne, således at det sikres, at der overlades skyldneren det nødvendige til eget og familiens underhold. Den del af skyldnerens nettoløn, som ikke er nødvendig til skyldnerens og hans families underhold, udgør således skyldnerens betalingssevne i forhold til afviklingen af restancen.

De nuværende inddrivelsesmyndigheders betalingssevnevurdering foretages imidlertid i praksis ikke efter ensartede kriterier.

På skatte- og afgiftsområdet hviler betalingssevnevurderingen således på en bedømmelse af husstandens samlede indkomst- og formueforhold. I denne bedømmelse indgår derfor en ægtefælles eller samlevers indtægter samt børneydelser m.v. Kriterierne for foretagelse af betalingssevnevurderingen på skatte- og afgiftsområdet følger således generel insolvensret, som den administreres af skifteretterne i gældssanerings-sager ved fastsættelsen af skyldnerens rådighedsbeløb i gældssaneringsperioden og af fogedretterne i udlægssager ved bedømmelse af transgbeneficiet, jf. retsplejelovens § 509. Rådighedsbeløbet er det beløb, som skyldneren selv har rådighed over anvendelsen af, og som skal dække nødvendige leveomkostninger, som f.eks. mad, tøj, aviser, tandlæge og fritidsaktiviteter. Der henvises nærmere til Told- og Skattestyrelsens Inddrivelsesvejledning, afsnit F.1. om betalingssevnevurdering i forbindelse med lønindeholdelse og afdragsordninger.